

TYTUŁ ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Katecheza w towarzyszeniu rodzinie chrześcijańskiej. Studium pastoralno-katechetyczne

STRESZCZENIE

Podjęty temat dysertacji doktorskiej w ramach studium pastoralno-katechetycznego miał na celu ukazanie katechezy jako formy towarzyszenia współczesnym rodzinom chrześcijańskim. Obecnie rodzina przeżywa trudności i kryzysy na wielu płaszczyznach swojej egzystencji, dlatego podjęcie tego zagadnienia w pracy umożliwiło ukazanie niegasnącej troski Kościoła o rodzinę oraz wskazanie na katechezę jako wieloaspektową formę urzeczywistniania orędzia zbawienia.

Zasadniczym celem rozprawy było znalezienie odpowiedzi na pytanie zawarte w głównym problemie badawczym: na czym polega misja katechezy wobec rodziny we współczesnym świecie? W poszukiwaniu odpowiedzi na to zagadnienie pomocne były postawione pytania szczegółowe: jakie są współczesne konteksty życia rodzinnego? Jak przedstawia się współczesne nauczanie Magisterium Kościoła na temat małżeństwa i rodziny? Na czym powinna polegać rola aktywnych podmiotów katechezy w rodzinie? Jakie są zakresy katechezy rodzinnej?

Procedowanie zagadnień badawczych dokonało się dzięki wykorzystaniu metodologii paradygmatu pastoralnego «geneza, wykład, ocena» oraz przy pomocy metody analizy, metody syntezy, metody dedukcji, metody indukcji oraz metody krytycznej interpretacji tekstów. Problematyka badawcza została ukazana w czterech rozdziałach pracy.

W pierwszym rozdziale poddano analizie współczesne konteksty życia rodziny. Na początku zaprezentowany został kontekst antropologiczno-kulturowy, którego diagnoza ujawniła niepokojące zjawiska, mające na celu doprowadzenie do przededefiniowania podstawowych pojęć związanych z człowiekiem, a w konsekwencji z małżeństwem i rodziną. Jako kolejny zarysowany został kontekst społeczno-ekonomiczny, jego wpływ na funkcjonowanie rodziny oraz wynikające z tego najczęstsze problemy i trudności

w funkcjonowaniu rodziny. Zwrócono również uwagę na wiele współczesnych problemów psychologicznych, z którymi borykają się poszczególni członkowie rodziny, co posłużyło uwrażliwieniu na troskę o sferę emocjonalną człowieka.

W drugim rozdziale przedstawiony został Boży zamysł względem małżeństwa i rodziny. Ukazanie rodziny w historii zbawienia pozwoliło dostrzec myśl Boga względem podstawowego powołania człowieka, jakim jest życie w sakramentalnym związku małżeńskim. Ponadto, zwrócono uwagę na wielowiekową naukę Magisterium Kościoła na temat przymiotów sakramentalnej relacji małżeńskiej i wskazano na ciągłość myśli doktryny chrześcijańskiej. Kościół rodzinę chrześcijańską od zawsze traktował jako niepodważalne dobro, ukazanie tego zagadnienia w ostatnim paragrafie drugiego rozdziału pomogło dostrzec formy eklezjalnego towarzyszenia osobom żyjącym w związkach nieuregulowanych.

W trzecim rozdziale dysertacji zostały przedstawione role aktywnych podmiotów katechezy, które praktycznie najczęściej na gruncie domu rodzinnego przyczyniają się do przekazywania wiary poszczególnym członkom rodziny. W dwóch oddzielnych paragrafach zostały zobrazowane role matki i ojca w katechezie domowej. Potraktowanie tych zagadnień oddzielnie, zwrócenie uwagi na rolę matki i rolę ojca w zakresie kształtowania osobowości dzieci i w procesie przekazu wiary, pozwoliło na ukazanie różnic w sposobie wychowawczego i formacyjnego oddziaływania na dzieci przez każde z rodziców.

W czwartym rozdziale przedstawiono zakresy katechezy rodzinnej, co pozwoliło na ukazanie praktycznych przestrzeni jej codziennego realizowania. Na początku rozdziału zwrócono uwagę na katechezę w rodzinie, gdzie rodzina jawi się jako podstawowa i pierwsza wspólnota wychowująca do wiary. Następnie ukazano katechezę z rodziną, co pozwoliło dostrzec ogromną rolę współpracy rodziny z parafią w procesie przygotowania dziecka do przyjęcia sakramentów. W ostatnim paragrafie tego rozdziału została opisana katecheza rodzinna, której akcenty treściowe i formacyjne rodziców oraz środowisk pastoralnych przyczyniają się do całościowo rozumianego procesu przygotowania do zawarcia sakramentu małżeństwa.

Słowa kluczowe: rodzina, małżeństwo, towarzyszenie, katecheza rodzinna, rola rodziców

Ks. Sławek Grogalski